

Kommentar till Migrationsöverdomstolens domar den 22 mars 2010 (UM 7173-08 och 5645-08) gällande bl.a. begreppen laglig vistelse i förhållande till begreppet permanent uppehållsrätt samt begreppen hemvist och hemvisttid.

Vad gäller den lagliga vistelsen och unionsmedborgares uppehållsrätt säger Migrationsöverdomstolen i de båda domarna i huvudsak att rätten till vistelse för en unionsmedborgare följer direkt av fördraget och är inte beroende av att ett uppehållstillstånd utfärdats. Migrationsöverdomstolen säger vidare att en unionsmedborgare som uppehållit sig lagligt i den mottagande medlemsstaten under en period av fem år utan att ha företagit utvisningsgrundande handlingar ska ha permanent uppehållsrätt. Enligt Migrationsöverdomstolen är det förhållandet att en EU-medborgare har saknat uppehållstillstånd inte utvisningsgrundande i detta sammanhang.

När det gäller bedömningen av om en person kan anses ha hemvist hänvisar Migrationsöverdomstolen i UM 5645-08 till rådande praxis som alltså tillämpas i medborgarskapsärenden och säger att det mest betydelsefulla för bedömningen av om en person har hemvist i Sverige är således om han eller hon faktiskt och varaktigt är bosatt på en ort och har för avsikt att stanna kvar i landet.

Vad gäller beräkning av tiden för hemvist konstaterar Migrationsöverdomstolen att utgångspunkten enligt Medborgarskapslagen (2001:82) är att tiden för hemvist beräknas från den tidpunkt den sökande ansökte om uppehållstillstånd för bosättning under förutsättning att han därefter får sin ansökan bifallen.

Migrationsöverdomstolen redovisar därefter från vilken tidpunkt hemvisttiden ska beräknas för EES-medborgare som vid ansökan om medborgarskap inte har, och i enlighet med resonemanget om uppehållsrätt, permanent uppehållsrätt och laglig vistelse (jfr. ovan), inte heller kan anses ha behövt uppehållstillstånd innan rörlighetsdirektivet infördes i svensk rätt den 30 april 2006. Migrationsöverdomstolen konstaterar till att börja med att det i dessa fall inte går att utgå från tidpunkten för ansökan om uppehållstillstånd eftersom det inte krävs uppehållstillstånd för rätten till vistelse (jfr. ovan). Det går inte heller att ta dagen för registrering som utgångspunkt eftersom kravet på registrering är förenat med många undantag.

Migrationsöverdomstolen finner att det mest lämpliga är att beräkningen av hemvisttiden får ske bakåt i tiden räknat från den dag då ansökan om medborgarskap lämnades in till behörig myndighet. En bedömning får göras om EES-medborgaren uppfyller kraven för hemvist i Sverige, två, fyra eller fem år tillbaka i tiden räknat från den dag ansökan om medborgarskap lämnades in. Härutöver får en bedömning göras om sökanden vid tiden för ansökan om medborgarskap hade för avsikt att stanna kvar i landet.